

זוהר היומי

זוהר שמות – דף ל"ז ע"ב

פרשת בא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ל"ז ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

ששון מחבריה. יפיפית מבני אדם: מִשֵּׁת וְחֲנוּךְ. הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיהָ: מִנַּח וּבְנִיּוֹ. עַל כֵּן מִשְׁחָה אֱלֹהִים אֱלֹהֶיהָ: מַאֲבָרָהּ וְיִצְחָק. שְׁמֹן שְׁשׁוֹן: מִיעֶקֶב. מַחְבְּרֶיהָ: מִשְׁאָר נְבִיאִי. וְכִי גָבַר דְּסֻלִּיק בְּדַרְגִּין עֲלָאִין דְּלֹא סָלִיק בְּרִנָּשׁ אַחְרָא, לֹא יָדַע מַה דְּאָמַר.

תרגום לעברית

ועוד שאלה שילכם יותר על המשא שלא יכולה הבהמה לסבל, למה היה בחצות הלילה ולא ביום? ולמה מתו כל אותם החלשים שאחר הרחמים? אלא הכל הוא סוד עליון בין קוצרי השדה, והכל הכשר (התבשר) בנביא הנאמן. אשרי חלקו של משה, שעליו כתוב יפיפית מבני אדם הוצק חן בשפתותיה על כן ברכה אלהים לעולם. אהבת צדק ותשנא רשע על כן משחה אלהים אלהיה שמן ששון מחבריה. יפיפית מבני אדם - מִשֵּׁת וְחֲנוּךְ. הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיהָ - מִנַּח וּבְנִיּוֹ. עַל כֵּן מִשְׁחָה אֱלֹהִים אֱלֹהֶיהָ - מַאֲבָרָהּ וְיִצְחָק. שְׁמֹן שְׁשׁוֹן - מִיעֶקֶב. מַחְבְּרֶיהָ - מִשְׁאָר נְבִיאִים. וְכִי גָבַר שְׁעוּלָה בְּדַרְגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שְׁלֹא עוֹלָה שׁוֹם אָדָם אַחֵר לֹא יוֹדֵעַ מַה שְּׁאוֹמֵר?

אֵלָא הָכִי תַנִּינָן, הָאִי כְתָרָא דְאֶקְרִי זֵא"ת, אֶתְקַרֵי אֶשְׁ"ה, כְּמָה דְאֶתְ אָמֵר, (בראשית ב) לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה. אֲמַאי. מִשּׁוּם כִּי מֵאִישׁ לְקַחָהּ זֹאת. מֵאֵן הוּא אִישׁ. הֵהוּא דְאֶקְרִי זֵה. וְדָא הוּא אִישׁ דְּכָר, כְּמָה דְאֶתְ אָמֵר (שמות לב) כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ. הָאִישׁ הַזֶּה. וְאֶקְרִי אִישׁ זֶה, וְזֶה אִישׁ. וְזֹאת, אֶתְנַסִּיבַת מְזָה דְאֶקְרִי זָכָר.

תרגום לעברית

אֵלָא כֹּךְ שְׁנִינוּ, הַכְּתֵר הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא זֵא"ת, נִקְרָא אֶשְׁ"ה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (בראשית ב) לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה. לָמָּה? מִשּׁוּם כִּי מֵאִישׁ לְקַחָהּ אֶת. מִי הוּא אִישׁ? אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא זֶה, וְזֶהוּ אִישׁ זָכָר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (שמות לב) כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ. הָאִישׁ הַזֶּה. וְנִקְרָא אִישׁ זֶה, וְזֶה אִישׁ. וְזֹאת נִלְקַחָהּ מְזָה שֶׁנִּקְרָא זָכָר.

טקסט הזוהר

וּבְגִין דָּא, אֵיחִי תִמָּר דְּכָר וְנוֹקְבָא, דְּלֹא סָלִיק דָּא בְּלֹא דָא. תִּמָּר: כְּמָה דְאֶתְ אָמֵר, (שיר השירים ג) כְּתִמְרוֹת עֲשֹׂן. מָה עֲשֹׂן, סָלִיק חֲוּר וְאוֹכֵם, אוֹף הָכָא, כְּלָא כְּלִיל בָּהּ בְּפִלְגוֹת לִילְיָא, לְמַעַבְדַּ נִימוֹסוּי בְּחַד שַׁעְתָּא, חֲוּר לְיִשְׂרָאֵל, וְאוֹכֵם לְעוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִּים וּמִזְלוֹת.

תרגום לעברית

וּמִשּׁוּם כֹּךְ הַתִּמָּר הַזֶּה זָכָר וְנוֹקְבָה, שֶׁלֹּא עוֹלָה זֶה בְּלִי זֶה. תִּמָּר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (שיר ג) כְּתִמְרוֹת עֲשֹׂן. מָה עֲשֹׂן עוֹלָה לָכֵן וְשָׁחַר, אֵף כֹּךְ הַכָּל כְּלוּל בָּהּ בְּחִצּוֹת הַלִּילָה לְעֲשׂוֹת הַנְּהֻגוֹתֶיהָ בְּשַׁעַת אַחַת לָכֵן לְיִשְׂרָאֵל וְשָׁחַר לְעוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמִזְלוֹת.

טקסט הזוהר

וְעוֹד דִּהְאִי לִילְיָא לֹא אֶתְפִּלֵּג, לֹא עֲבִיד נִימוֹסוּי. מִנָּא לָן. מֵאֲבָרְהָם. דְּכְתִיב, (בראשית יד) וַיִּחַלֵּק עֲלֵיהֶם לִילָה, דְּאֶתְפִּלֵּג לְמַעַבְדַּ נִימוֹסוּי. (מהו כחצות כמה דאת אמר (מלכים א' י"ח) כעלות המנחה (איוב ה') כעלות גדיש אוף הכא כחצות) כְּמִפְּלֵג.

דַּמְשָׁה יָדַע דָּלָא יַעֲבִיד נִימוּסוּי, עַד דָּאֲתַפְּלָג.

תרגום לעברית

ועוד, שְׁהִלִּילָה הִזָּה לֹא נִחַלֵּק וְלֹא עוֹשָׂה הִנְהָגוֹתָיו. מִנֵּין לָנוּ? מֵאֲבָרָהֶם, שְׁכַתוּב וַיִּחַלֵּק עֲלֵיהֶם לִילָה, שְׁנִיחַלֵּק לַעֲשׂוֹת הִנְהָגוֹתָיו. אִף כָּאֵן מִשָּׁה אָמַר כְּחֻצוֹת, [מֵהוּ כַחֲצוֹת, ' כִּמוּ שֶׁגִּאֲמַר (מַלְכִים ב ג) כַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה, (אִיּוֹב ה) כַּעֲלוֹת גְּדִישׁ. אִף כֵּאֵן כַּחֲצוֹת] כְּשֶׁמִּתְחַלֵּק. שְׁמִשָּׁה יָדַע שְׁלֹא יַעֲשֶׂה הִנְהָגוֹתָיו עַד שְׂיִתְחַלֵּק.

טקסט הזוהר

וְהִכִּי הָיָה, דָּלָא עָבִיד לִילֵיָא נִימוּסוּי, עַד דָּאֲתַפְּלָג, בְּפִלְגוֹת בִּתְרָאָה, עָבִיד נִימוּסוּי, הָדָא הוּא דְכִתְיִב וַיְהִי בְּחֻצֵי הַלֵּילָה. מֵאִי בְּחֻצֵי. בְּפִלְגוֹת בִּתְרָאָה, בְּזִמְנָא דְאִיְהִי שְׁלֵטָא, וְאֲשֵׁתִּכַּח הָאִי זֹאת, לְמַעַבְד נְמוּסִין תְּדִירָא, וְכָל נִימוּסָא דָּאֲתַעֲבִיד בְּלִילֵיָא, בְּפִלְגוֹתָא בִּתְרָאָה אֲתַעֲבִיד.

תרגום לעברית

וְכֹךְ הָיָה, שְׁלֹא עָשָׂה הַלֵּילָה הִנְהָגוֹתָיו עַד שְׁהִתְחַלֵּק, בְּחֻצֵי הָאֲחֵרוֹן עָשָׂה הִנְהָגוֹתָיו, זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיְהִי בְּחֻצֵי הַלֵּילָה. מֵה זֶה בְּחֻצֵי? בְּמַחְצִית הָאֲחֵרוֹנָה, בְּזִמְן שְׁהִיא שׁוֹלֵטָת, וְנִמְצָאָת זֹאת הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת הִנְהָגוֹת תְּמִיד. וְכָל הִנְהָגָה שְׁנַעֲשִׂית בְּלִילָה, נַעֲשִׂית בְּמַחְצִית הָאֲחֵרוֹנָה.

טקסט הזוהר

וַיְי' הִכָּה כָּל בְּכוֹר, וַיְי': הוּא וּבֵית דִּינּוּ, וַיְי': הוּא וְנִימוּסוּי. הִכָּה כָּל בְּכוֹר הִכָּה, מִשָּׁה לֹא אָמַר אֲלָא וּמֵת וְגו', מֵהוּ הִכָּה. אֲלָא, דָּאֲתַעֲר כָּה, כְּמָה דְאֲגִזִּים מִשָּׁה, דְכִתְיִב וְהִנֵּה לֹא שְׁמַעְתָּ עַד כָּה.

וְהָיָה כָּל בְּכוֹר. וְהָיָה - הוּא וּבֵית דִּינּוֹ. וְהָיָה - הוּא וְהַנְּהֻגוֹתָיו. הֲכֵּה כָּל בְּכוֹר - הֲכֵּה?
מֹשֶׁה לֹא אָמַר אֲלֵא וּמַת וְגו', מִהוּ הֲכֵה? אֲלֵא שֶׁהַתְּעוּרָר כֹּה, כְּמוֹ שֶׁהַפָּחִיד אוֹתוֹ מֹשֶׁה,
שִׁכְתוֹב וְהִנֵּה לֹא שָׁמַעַתְ עַד כֹּה.

טקסט הזהיר

וְתֹאנָא, פִּרְעָה חֲכִים הָיָה מִכָּל חֲרָשׁוֹי, וְאִסְתַּכַּל בְּהֵאֵי זֹאת, דִּיעֲבִיד בֵּיהּ דִּינָא, וְזִמִּין
לְחָרְבָא אֲרַעִיָּה, כְּמָה דְאָמַר מֹשֶׁה, בְּזֹאת תִּדְעַ כִּי אֲנִי יִי'. וּבֹאִיהוּ מַה כְּתִיב, וַיִּפֹּן פִּרְעָה.
מִהוּ וַיִּפֹּן. דְאִפְגִּי לְבֵיהּ מִהֲרִהוּרָא דָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (במדבר יב) וַיִּפֹּן אֶהְרֹן. וַיָּבֹא
אֶל בֵּיתוֹ וְלֹא שָׁת לְבֹו גַם לְזֹאת. גַּם לְרַבּוֹת הָאֵי דְזִמִּינָא לְחָרְבָא אֲרַעִיָּה, וְלֹא שְׁוִי לְבֵיהּ
לְקַבְלִיהּ דְּזֹא'ת.

תרגום לעברית

וְשִׁנִּינוּ, פִּרְעָה הָיָה חָכֵם מִכָּל מְכַשְׁפִּיו, וְהִסְתַּכַּל בְּזֹאת שֶׁתַּעֲשֶׂה בּוֹ דִין, וְעִתִּידָהּ לְהַחֲרִיב
אֶת אֲרָצוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר מֹשֶׁה, בְּזֹאת תִּדְעַ כִּי אֲנִי ה' . וּבִהוּא מַה כְּתוּב? (שמות ז) וַיִּפֹּן
פִּרְעָה. מַה זֶה וַיִּפֹּן? שֶׁהִפְנָה לְבֹו מִהֲרִהוּרָא זֶה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּפֹּן אֶהְרֹן. וַיָּבֹא אֶל בֵּיתוֹ
וְלֹא שָׁת לְבֹו גַם לְזֹאת. גַּם - לְרַבּוֹת זֶה שֶׁעִתִּידָהּ לְהַחֲרִיב אֶת אֲרָצוֹ, וְלֹא שֶׁם לְבֹו כְּנֻגָד
זֹאת.

טקסט הזהיר

כָּל בְּכוֹר, אֶפִּילוֹ דְּרַגִּין עֲלָאִין וְתַתָּאִין, אֶתְכַּרּוּ מִשׁוּלְטָנְהוֹן, (ס'א משלשוליהון) כָּל
אִינוֹן דְּשִׁלְטִין בְּחֻכְמָתָא דְלֵהוֹן, דְּכְתִיב, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְכִלְהוּ דְּרַגִּין, עֲלָאִין וְתַתָּאִין,
דְאֶתְכַּרּוּ מִשׁוּלְטָנְהוֹן, (ס'א משלשוליהון) כִּלְהוּ בְּפִסּוּקָא אֶתְחַזּוֹן, (ס'א אתרמיזון)
דְּכְתִיב מִבְּכוֹר פִּרְעָה הָיָה עַל כֶּסֶּא עַד בְּכוֹר הַשְּׁפָחָה אֲשֶׁר אַחֲרֵי הָרְחִים וְכָל בְּכוֹר
בְּהֵמָה, הָא כִּלְהוּ אֶתְחַזּוֹן בְּפִסּוּקָא.

כל בכור - אָפְלוּ דְּרָגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת וְתַחְתּוֹנוֹת נִשְׁכְּרוּ מִשְׁלֹטוֹנָם (מהשתלשלותם), כָּל אוֹתָם שְׁשׁוּלָטִים בְּחֻמָּה שְׁלָהֶם, שְׁכָתוֹב בְּאַרְצֵי מִצְרַיִם. וְכָל הַדְּרָגוֹת, הָעֲלִיּוֹנוֹת וְהַתַּחְתּוֹנוֹת שֶׁנִּשְׁכְּרוּ מִשְׁלֹטוֹנָם (מהשתלשלותם), כָּלָם נִרְאוּ (נרמזות) בַּפְּסוּק, שְׁכָתוֹב מִבְּכוֹר פְּרָעָה הַיֹּשֵׁב עַל כֶּסֶּאֱ עַד בְּכוֹר הַשְּׁפָחָה אֲשֶׁר אַחֲרֵי הָרָחִים וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה. הֵרִי כָּלָם נִרְאִים בַּפְּסוּק.

טקסט הזהור

סֶתֶמָּא דְּמִלְכָּה, מִבְּכוֹר פְּרָעָה הַיֹּשֵׁב עַל כֶּסֶּאֱ, כִּתְרָא תַתְּאָה דְּקוֹזְמִיטָא דְּמִלְכוּתָא (נ"א ממלכותא) דִּלְעִילָא. עַד בְּכוֹר הַשְּׁפָחָה, כִּתְרָא שְׁמַאלָא, תַתְּאָה מִינָהּ, דְּקוֹזְמִיטָא מִבְּתַר אַרְבַּע (נ"א מכתרה אחר) רַחֲמִין, אַרְבַּע מִשִּׁירְיִין. (משמע') מִשּׁוּם דְּכָתִיב אַחֲרֵי הָרָחִים, (ולא מן הרחים). וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה, תַתְּאִין מִתַּתְּאִין, נִוְקָבָא מִנוֹקְבָתָא, דְּאִשְׁתַּכְּחוּ בְּאֶתְנִי בְּכַעֲרֵי וְחֻמְרֵי, בְּרַבְרָבִי בְּזוּטָרִי, וּמִקְבָּלִין מִנְהוֹן גּוֹבְרִין וְנוֹקְבִין. עַד בְּכוֹר הַשְּׁכִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר, אֵינוֹן דְּנִפְקִין מִשְׁפָּחָה. דִּי בְּהוֹן עֲבָדִין לְאַסִּירִי, דִּישְׁתַּעְבְּדוֹן בְּהוֹן לְעִלְמִין, וְלֹא יִפְקוֹן לְחִירוֹ.

תרגום לעברית

סֶתֶמוּ שֶׁל דָּבָר, מִבְּכוֹר פְּרָעָה הַיֹּשֵׁב עַל כֶּסֶּאֱ - כֶּתֶר תַּחְתּוֹן שֶׁל שְׁלִיטַת הַמְּלָכוֹת (מהמלכות) שְׁלֹמֶעֱלָה. עַד בְּכוֹר הַשְּׁפָחָה - כֶּתֶר שְׁמַאל מִתַּחְתִּיהָ שֶׁל שְׁלִיטָה מֵאַחֵר אַרְבַּע (מכתר אחר) רַחֲמִים, אַרְבַּע מַחְנוֹת. (משמע) מִשּׁוּם שְׁכָתוֹב אַחֲרֵי הָרָחִים, (ולא מן הרחים). וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה - תַּחְתּוֹנִים מִתַּחְתּוֹנִים, נִקְבָּה מִנְקֻבוֹת, שֶׁנִּמְצְאוּ בְּאֶתְוֹנוֹת בְּבִהְמוֹת וְחֻמּוֹרִים, בְּגִדּוּלִים וּבִקְטָנִים, וּמִקְבָּלִים מֵהֶם גְּבָרִים וְנִקְבוֹת. עַד בְּכוֹר הַשְּׁכִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר - אוֹתָם שְׁיוּצָאִים מִשְׁפָּחָה, שְׁפָחָה עוֹשִׂים לְאַסִּירִים שִׁשְׁתַּעְבְּדוּ בָּהֶם לְעוֹלָמִים וְלֹא יֵצְאוּ לְחֵירוֹת.

ובְּרוּחַצְנוּתָא דְּאֵלִין דְּרַגִּין, סְרִיבוּ מִצְרָאִי, דִּי בְּהוֹן עֲבָדוּ קִשְׁרָא לְיִשְׂרָאֵל, דְּלֹא יִפְקוּן מִן עֲבָדוּתֵהוּן לְעֵלְמִין. וּבִהְיֵי אֶתְחָזִי גְבוּרָתָא וְשִׁלְטָנוּתָא דִּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדִכְרָנָא דְּאֵל לֹא יִשְׁתַּצִּי מִיִּשְׂרָאֵל לְדִרֵי

ובְּבִטְחוֹן הַדְּרָגוֹת הִלְלוּ סִרְבוּ הַמִּצְרִיִּם, שֶׁבָּהֶם עָשׂוּ קִשְׁר לְיִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יֵצְאוּ מֵעֲבָדוּתָם לְעוֹלָמִים. וּבָזֶה נִרְאִית הַגְּבוּרָה וְהַשִּׁלְטוֹן שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, וְזִכְרוֹן זֶה לֹא יִכָּלֶה מִיִּשְׂרָאֵל לְדוֹרֵי דוֹרוֹת. שָׂאֵם לֹא הָיָה כַּחַ וּגְבוּרָה שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, כָּל מַלְכֵי הָעַמִּים וְכָל מְכַשְׁפֵי הָעוֹלָמוֹת וְחֲכָמֵי הָעוֹלָמוֹת, לֹא יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדוֹת, שֶׁהִתִּיר אֶת הַקְּשָׁרִים שֶׁלָּהֶם וְשָׁבַר אֶת כָּל אוֹתָם הַכֹּתָרִים כְּדִי לְהוֹצִיא אוֹתָם. עַל זֶה כָּתוּב (יִרְמִיָּה י') מִי לֹא יִרְאֶה מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לֹא יֵאָתֶה כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאִין כָּמוֹךָ.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.